
COLOFON

Redactie

Martin Byttebier
056/77.59.27
redactie@aquatropica.be

Donald Samyn
056/21.09.06
donald.samyn@kulak.ac.be

Jan Algoed
056/21.90.74
j.algoed@worldonline.be

Alain Guillemin
0474/48.69.37
alain.guillemin@pandora.be

Homepagina

<http://www.aquatropica.be/>
info@aquatropica.be

Voorzitter

Erik Vansteenkiste
Kromme Olm 11, 8501 Heule
056/35.08.48
vansteenkisteerik@vt4.net

Secretariaat

Donald Samyn
Korenbloemlaan 15, 8500 Kortrijk
056/21.09.06
donald.samyn@kulak.ac.be

Penningmeester-ledenadministratie

Jan Algoed
Sen. Claysstraat 5, 8500 Kortrijk
056/21.90.74
j.algoed@worldonline.be

Bankrekening

001-1057147-20

Lokaal

"De Klokke"
Boudewijn IX-laan 2, 8500 Kortrijk
056/21.79.90

Contactpersonen werkgroepen

Zoetwater

Gerrit Plovie 056/40.24.56
gerrit.plovie@pi.be

Zeewater

Jan Algoed 056/21.90.74
j.algoed@worldonline.be

Vijver

Gilbert Lapere 056/35.84.19
gilbertlapere@tiscalinet.be

Terrarium

Geert Vandromme 056/71.82.07
turtleboy@freegates.be

Verzending

Kees Snoeren 051/30.47.01
kees.snoeren@pandora.be

Lidgeld 2002

Lidgeld: € 20,-

Lidgeld + Aquariumwereld: € 28,-

Lidgeld + Het Zeeaquarium: € 40,-

Lidgeld + AW + HZA: € 54,-

Verantwoordelijke uitgever

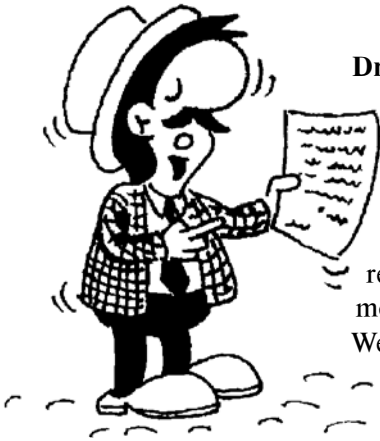
Martin Byttebier 056/77.59.27

De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties

AQUATROPICA'S INFOBLAD*Jaargang 17 - april 2002*

Colofon	1
Editoriaal	3
Erik Vansteenkiste	
Mijn C.A. (curriculum aquaristicae)	4
Aaron Plovie	
Schorpioenen	7
Antoinette Grudzien	
Koistory: deel II	12
Rik Valcke	
Vraag & ...antwoord	16
Hendrik de Muynck	
Dagboek van een toekomstig terrariumliefhebber of aquariaan?	18
Donald Samyn	
Verslag zeewaterbijeenkomst 22 februari	21
De onderwaterwereld in de Golf van Akaba	
Hendrik de Muynck	
Aquatropica gaat op stap	25
Martin Byttebier	
Vergadering zoetwater 26 april	30
Huis-, tuin- en keukenaquaristiek	
Free Devos	
Vergadering zeewater 19 april	31
Houden van steenkorallen	
Hans Nooyen	
Agenda werkgroepen	32

EDITORIAAL

Dr. Tony Swinnen: ik hou mijn hart vast voor de komende generaties.

Als het vroeger een slechte zomer was, dan hoorde je iedereen klagen omdat ze niet naar buiten konden.

Nu komen veel mensen, maar vooral jongeren, haast niet meer buiten, zelfs niet als het mooi weer is.

We hebben ontzettend veel contacten met anderen, maar die verlopen via de telefoon, via internet, via sms. We zijn bereikbaar maar niet meer beschikbaar.

We leven heel sterk op ons eentje. En intussen worden we ouder. De verzorging is goed uitgebouwd, maar op het vlak van de sociale contacten voorzien gerieters ontzettende problemen.

Veel mensen komen ooit in een bejaardenhuis terecht, maar sociale contacten hebben we niet meer leren leggen. We zijn dan misschien wel gezond, maar we zullen ons ongelukkig voelen.

Voor die mensen geldt de uitdrukking: ze zijn gedoemd om tachtig jaar te worden.

Sociale contacten worden gelegd en onderhouden in verenigingen, op maandelijksse bijeenkomsten. Maar daarvoor moeten we naar buiten komen, daarvoor moeten we onze levensstijl veranderen.

We moeten dit niet doen voor de anderen, maar in de eerste plaats voor onszelf.

We mogen niet wegwijnen voor de buis.

Erik Vansteenkiste,
Voorzitter.

MIJN C.A. (CURRICULUM AQUARISTICAE)

Aaron Plovie, Aquatropica Kortrijk

Scanning de Elmhout Delft '86

Als kleuter zat ik al gefascineerd te kijken naar de mooie "Gramma Geelstaart", zo noemde ik de Gramma loreto uit het zee-aquarium van mijn vader, en ik wachtte ongeduldig tot de verlichting uit zou gaan, om dan nog eens de prachtige rifwachter, met zijn honderden pareltjes op het lichaam, uit de rostwand te zien verschijnen.

Dan kwam het mooiste verjaardagscadeau van heel mijn leven.

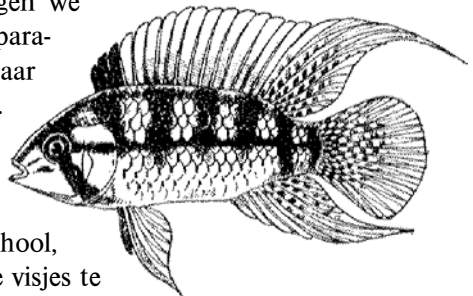
Voor mijn tiende verjaardag zou ik een 100-literbakje op mijn kamer krijgen. Toen ik alle boeken over de aquaristiek die we in huis hadden, uitgelezen had, trok ik naar de boekhandel om er nog eentje te kopen.

Op aanraden van mijn vader ging het een Zuid-Amerikaans biotoopaquariumpje worden. Met zalmpjes, dwergcichliden en meervallen, die ik in de boeken had gezien. Dan werd een onderstel voor het bakje in elkaar getimmerd, een filter en alle andere technische apparaten aangeschaft. In de winkels had ik al met grote ogen staan staren naar de vele soorten schitterende visjes. En zo werd het bakje uiteindelijk ingericht met wat kienhout en stenen die ik zelf verzameld had in de Ardennen. Natuurlijk kwamen er ook planten in het bakje. Dan kwam een moeilijke tijd, namelijk deze van afwachten. Terwijl ik toen nog niet goed wist wat een nitrietsprong was. Dat maakte alles weer een stuk moeilijker.

Maar na drie weken wachten gingen we naar Moeskroen, dat was zowat het paradijs voor mij. Al die visjes, en daar moest ik dan uiteindelijk uit kiezen.

Het werd een schooltje fantoomzalmpjes en een koppeltje *Apistogramma*'s.

Iedere keer als ik thuis kwam van school, liep ik recht naar boven om naar de visjes te

gaan kijken. En na een week zag ik al eitjes van de dwergcichliden hangen in het kokosnootschaaltje. En trots dat ik was. Alleen jammer dat 's nacht de meervallen de eitjes opaten. Nooit heb ik een jong gezien.

Na twee jaar was ik dat beu. Ik richtte het aquarium opnieuw in en ik zou alleen nog één koppeltje dwergcichliden houden om te kweken. Dat dacht ik, want toen de vissen na een paar maanden nog geen eitjes hadden afgelegd, besloot ik om er toch nog enkele andere dieren bij te steken. Dus, van kweken kwam weer niets in huis.

Dan heb ik ook een tweede aquarium op mijn kamer geplaatst. Een klein kweekaquariumpje. Daarin heb ik het prachtige afzetgedrag van spatzalmen mogen aanschouwen. De visjes die hun eitjes aan een blad boven water hangen. In dat bakje kweekte ik ook met paradijsvissen, die dan later in de vijver werden ondergebracht.

Maar dat bakje werd ook al snel te klein voor de vissen die ik erin wilde houden. Dus een derde aquarium werd in mijn kamertje gezet. Het werd weer een Zuid-Amerikaans gezelschapsbakje waarin ik weer enkele kweekervaringen rijker werd.

Maar ondertussen las ik nog veel, ik leerde de Tanganjikacichliden kennen. Ik was zeker dat het volgende bakje een Tanganjika-aquarium zou zijn.

Dus werd het oudste en grootste aquarium opnieuw ingericht met een rotswand en lege slakkenhuisjes, daarin leggen sommige cichliden hun eitjes. Ik zag na enkele weken al een hoop jongen in het bakje zwemmen. Het andere aquarium op mijn kamer werd ingericht als kinderdagverblijf en daar bracht ik een deel van de jongen in over.

Dan kwam de tijd dat het grote 500-literaquarium die bij ons beneden stond, aan een herinrichting toe was. Dat aquarium was van mijn vader, maar na veel aandringen mocht ik ook daar Tanganjikacichliden houden. Het koppel *Neolamprologus hecqui* die met een ander koppel in het bakje boven zat, werd naar beneden verhuisd. Dat had ik beter niet gedaan. Want die grote veelvraten aten geregeld een pas aangekocht visje op. Veel vissen zijn daardoor gestorven en ik kon de oorzaak maar niet vinden. Aan het water kon het niet liggen want

de grotere vissen in dit aquarium kweekten allen goed. Tot op een dag dat ik meneer *Hecqui* met een *Paracyprichromis* van vijf centimeter in zijn muil zag zwemmen. Eén ding was zeker: die dieren moesten uit de bak. Een hele dag heb ik met een schepnet boven het aquarium gehangen. De vrouwtjes kon ik gemakkelijk vangen. Maar het mannetje van de *hecqui*'s bleef vastberaden onder zijn rots. Tot ik besloot het eens te proberen met een klein vishaakje. Het klinkt misschien niet zo diervriendelijk, maar ik kon hem daarmee vangen en hij heeft er niets aan overgehouden. Om eerlijk te zijn: ik had er geen medelijden mee. Hij en zijn twee vrouwtjes werden naar het opkweekbakje gebracht en daar zwemmen nu al veel kleine hecquitjes in rond.

Het koppel *Neolamprologus splendens*, die dan alleen in het oudste aquarium op mijn kamer zat, leefde vredig alleen verder. Tot het potfiltertje van dit bakje stuk ging. Er zat niets anders op dan de visjes naar het grote Tanganjika-aquarium beneden over te brengen.

Neolamprologus splendens

Maar nu stond ik daar met een leeg bakje op mijn kamer. Dat kon ik toch niet laten gebeuren. Het enige probleem was dat er geen filter meer in zat. Toen heb ik nog een oude droom van mij verwezenlijkt: het paludarium. Een mooie orchidee siert nu het bakje, die je veel doet denken aan een plaatje uit het oerwoud. Later wil ik in het watergedeelte van dit oeverterarium killies houden. Er is dus nog werk aan de winkel.

En ondertussen ben ik al vijftien jaar en heb ik al zeer veel genoten van deze boeiende hobby!

SCHORPIOENEN

De schorpioen behoort tot de stam der geledpotigen. Deze stam (ARTHROPODA) is van alle stammen van het dierenrijk het rijkst aan soorten: ze omvat 75% van alle bekende diersoorten.

De geledpotigen onderscheiden zich van de overige stammen der gelede dieren door het bezit van gelede lichaamsaanhangsels, waarvan de leden door middel van gewrichten beweeglijk met elkaar en met het lichaam verbonden zijn. De vorming van die gewrichten is mogelijk geworden door een tweede bijzonderheid van de geledpotigen: de cuticula. De cuticula is een door de epidermis afgescheiden levensloze buitenlaag, die het uitwendige skelet vormt. Behalve eiwitmoleculen bevat het ook het koolhydraat chitine. Het chitine is nauw verwant aan cellulose, de stof waaruit de celwanden van de planten zijn opgebouwd. Skeleteiwit en chitine hebben een moleculaire bouw die zo bij elkaar past, dat beide bestanddelen samen een hecht geheel vormen. Op die plaatsen echter waar de cuticula een extra grote stevigheid dient te hebben, is het eiwitcomponent verhard door fenolen, waardoor het zgn. sclerotine ontstaat. De harde onderdelen van het uitwendige skelet (sclerieten) onderscheiden zich van de zachtere gewrichtsvliezen dus niet door hun chitinecomponent maar door hun sclerodine.

Niet slechts de leden van de poten, ook de lichaamssegmenten zijn door middel van gewrichtsvliezen ten opzichte van elkaar beweeglijk. Deze gewrichtsvliezen zijn zacht en uiterst kwetsbaar en liggen daarom maar zelden onbeschermd. Meestal zijn ze naar binnen gevouwen en worden ze beschermd door de harde delen van het pantser (sclerieten) die ze onderling verbinden. Doordat de geledpotigen door een pantser zijn omsloten kunnen ze slechts op zeer beperkte schaal groeien. Van tijd tot tijd ontdoen ze zich daarom van hun pantser, nadat zich daaronder eerst een nieuwe, nog zachte en meegeevende bekleding heeft gevormd. Daarna "pompt" het dier de nieuwe buitenlaag op door lucht op te nemen en laat vervolgens het pantser hard worden. Tot de volgende vervelling heeft het nu de gelegenheid binnen zijn nieuwe, rui-

mere pantser te groeien. Vele geleedpotigen krijgen hun leven lang periodiek een nieuwe cuticula. Bij andere daarentegen houdt na het bereiken van de geslachtsrijpheid de groei op zodat ze niet meer moeten vervellen. Doordat het huidpantser bepalend is voor de vorm van de geleedpotigen, maakt zijn periodieke vernieuwing tijdens de groeiperiode van deze dieren een vormverandering mogelijk zoals bij geen andere stam voorkomt.

De door regelmatige vervellingen mogelijk gemaakte vormverandering, de bijzonder grote beweeglijkheid, het lichaam en de ledematen, en niet in de laatste plaats de hoge ontwikkeling van de zintuigen, hebben de geleedpotigen niet alleen tot de soortenrijkste, maar ook tot de meest succesvolle dierstam gemaakt.

De stam van de geleedpotigen wordt in vier onderstammen verdeeld:

- tribolieten (TRILOBITA)
- kreeftachtigen (DIANTENNANTA)
- tracheedieren (TRACHEATA)
- chelicerendragers of gifkaakdraggers (CHELICERATA)

Tot deze laatste behoren de schorpioenen. In vele opzichten, maar in het bijzonder door de geleding van het lichaam, blijken de schorpioenen tot de relatief primitieve spinachtigen te behoren.

Echte landbewonende schorpioenen zijn reeds uit het Carboon (350-270 miljoen jaar geleden) bekend. Het voorlijf (prosoma) van de schorpioen is bedekt met een ongeleed rugpantser. Het erop aansluitend achterlijf (opisthosoma) bestaat uit vrije segmenten, waarvan de laatste vijf tot een "staart" versmald

zijn. Het lichaam eindigt in een pijlstaart, met een blaasvormig, in een gifstekel uitlopend aanhangsel (telson). Voorste extremiteiten zijn (cheliceren) driedelig geleed, maar kort, pedipalpen goed ontwikkeld en voorzien van grijpscharen.

De looppoten vertonen geen bijzondere kenmerken. Ledematen van het negende achterlijfsegment als gepaard kamvormig aanhangsel (pectines) gevormd, en voorzien van talrijke zintuigcellen die op

mechanische prikkels reageren. De vier volgende segmenten met ademspleten geven toegang tot de boeklongen.

Op het rugschild van de prosoma bevinden zich gepaarde mediane ogen en op de overgang van voor- en zijrand enkele zijogen. Zoals hun platte lichaamsvorm al doet vermoeden, bewonen de schorpioenen allerlei spleten. Hun prooi bestaat uit kevers, kakkerlakken en andere geleedpotigen, die van dichtbij met de scharen worden gevangen en vaak onmiddellijk naar de chiliceren worden gebracht. De gifstekel wordt gebruikt als het slachtoffer tamelijk groot is en tegenspartelt. De schorpioen kromt zijn "staart" dan helemaal over het lichaam naar voren en steekt de gifstekel één of meerdere keren in het lichaam van de prooi. Vervolgens wordt de prooi met de cheliceren in stukken gescheurd en naar de mond gebracht. Natuurlijk dient de gifstekel ook ter verdediging, hoewel de schorpioen van nature niet agressief is. Het gif is niet gevaarlijk voor de mens. Het veroorzaakt enkel pijnlijke steken, zwellingen en soms ook koorts, maar de verschijnselen verdwijnen meestal na enkele dagen. Enkel de schorpioenen uit droge streken, in het bijzonder die uit de woestijnen van Noord-Afrika en Amerika zijn giftig.

Het gif van de Saharaschorpioen (*Androctonus australis*) is even gevaarlijk als dat van een cobra en kan binnen enkele seconden een hond doden.

De schorpioenen zijn voor een deel levendbarend. De paring begint met een voorspel; het mannetje grijpt met de pedipalpen van het vrouwtje tegenover hem en voert het met zich mee. De schorpioenen beginnen te "dansen". Na bepaalde gedragswijzen zet het mannetje een van een steel voorzien zaadpakketje (spermatofoor) op de grond af. Daarna trekt hij, zelf achteruitlopend, het wijfje zover naar voren tot zij zich met de geslachtsopening boven de spermatofoor bevindt en deze opneemt. Na een lange draagtijd van ongeveer één jaar legt het vrouwtje de eitjes. De eischaal breekt onmiddellijk na de 'ge-

Opisthophthalmus spec.
Let op de goed ontwikkelde rechterschaar.

boorte' open en komen er volledig gevormde jongen uit. Het wijfje draagt haar jongen enige tijd op de rug mee, die één voor één langs haar scharen omhoog zijn geklommen. Ze helpt ze een handje door haar scharen zijwaarts te houden. Dicht tegen elkaar gedrukt houdt ze zich met hun klauwtjes stevig vast. Vreemde jongen worden evengoed opgenomen als de eigen jongen. Van de ongeveer 200 eieren komen er een dertigtal jongen uit.

Schorpioenen in terraria.

Opisthophthalmus spec.

Androctonus australis hector

Schorpioenen kunnen in eenvoudige terraria gehouden worden. Omdat de meeste dieren bodembewoners zijn, moet het terrarium niet te hoog zijn. Voor het gevaar van het ontsnappen moet het terrarium goed afsluitbaar zijn, want ze kunnen zeer vlug uit de hoek komen. Ze hebben veel schuilplaatsen nodig, ze zijn namelijk nachtactief. Om deze reden mag men de dieren niet in de zon zetten en ook geen fel licht op het terrarium plaatsen.

Men kan het terrarium verwarmen door een warmtekabel of warmtemat onderin te plaatsen. Men doet dat het best aan één zijde zodat de andere kant wat koeler blijft. De temperatuur mag de 27 °C niet overschrijden.

De schorpioenen komen eigenlijk uit twee verschillende levensgebieden. *Pan-*

Noot van de redactie:

Het gif van *Androctonus australis* is sterk genoeg om een volwassen mens binnen de twee uur te doden. Volgens mijn informatie bestaat er nog geen antigifserum. In vergelijking met andere schorpioensoorten is *A. australis* vrij agressief. Deze schorpioen is dus zeer zeker geen dier voor beginners.

dinus en *Heterometus* komen uit warme gebieden van Afrika en Azië en moeten een hogere luchtvochtigheid hebben. Ze moeten daarom een luchtige, vochtige bodembedekking hebben. Turf vermengd met vermiculiet is goed maar ook speciale orchideeëngrond kan dienen. Men moet wel elke dag met lauw water sproeien. Ook moet men zorgen voor een goede luchtcirculatie. Een waterbak, die ze niet kunnen omstoten, mag niet ontbreken.

De woestijnschorpioenen, de soorten *Hadogenes*, *Androctonus*, *Opisthophthalmus*, *Buthus*, *Parabuthus* en *Letrus* alsook de meeste schorpioenen uit het zuidwesten van Amerika moeten een terrarium met als bodem zand hebben. De bodem mag meer dan vijftien cm zijn. er moeten wel veel stenen en hout inzitten zodat de dieren eronder kunnen graven. Een waterbak mag niet ontbreken, ook al denkt men ze niet drinken. Verder moet men het zo simpel mogelijk houden.

De schorpioenen zijn jagers en vangen hun buit liefst zelf. Tot hun prooi behoren allerlei insecten en spinnen. In het terrarium geeft men ze het liefst krekels en sprinkhanen die aan de grootte van der schorpioenen zijn aangepast. Ze eten ongeveer twee tot drie stuks per week. Jonge dieren eten maar één stuk per week. Babyschorpioenen eten tweemaal per week zeer kleine krekeltjes. Drachtige wijfjes en schorpioenen die te koud gehouden worden eten niet. Zo kan men als men op vakantie gaat het terrarium koel zetten zodat de lichaamsfuncties zakken en zo het voederen overbodig maakt. Als men terug is zet men ze warm en geeft ze wat te eten. Meelwormen worden ook geaccepteerd en grote dieren kan men zelfs een nestmuisje geven. Bij goed voederen zijn vitaminen- en calciumpreparaten overbodig.

Schorpioenen zijn geen knuffeldieren, men laat ze het liefst in het terrarium zitten.

Vertaald door Antoinette Grudzien

Bron: Grzimek en Schorpioenen in het terrarium

KOISTORY

Deel II

Rik Valcke, Aquatropica Kortrijk

In de vorige aflevering hebben we gezien dat mijn eerste vijver nogal snel te klein werd en dat ik op zoek ging naar een andere oplossing.

Deze werd gevonden onder de vorm van een oude zinken badkuip, die ik gekregen had van een vriend van mijn vader. Deze had de kuip op de kop kunnen tikken tijdens de afbraak van een oud huis. Het gat van de aflaat werd dicht gemaakt, waarna de badkuip vooraan in een bloemborder werd ingegraven. Na het vullen van de kuip werden de karpertjes en goudwindes erin uitgezet. Om het uitspringen tegen te gaan werd er kippengaas over de kuip gespannen. Dit had als bijkomend voordeel dat het de vissen beschermde tegen poezen, die soms likke-

baardend naar de vijver zaten te kijken. Nadat ik eens had gemerkt dat een van die katten met haar poten probeerde het gaas los te maken, heb ik de draad met haken aan de grond verankerd.

Door het totaal ontbreken van enige filtering was het water al na een week volledig verkleurd door zweefalgen. De vissen zagen we enkel tijdens het voeren. Toch werd het water om de drie à vier weken volledig ververst. Voor het vullen werd altijd pompwater gebruikt en dat betekende ongeveer twintig emmers volpompen.

Bij de eerste vorstvoorspellingen werden de vissen uit de kuip gehaald. De kleinste werden aanvankelijk ondergebracht in een plastieken kuip die ik in een onverwarmd hok had geplaatst. Toen later bleek dat dit hok niet vorstvrij was, werd de kuip verplaatst naar de kelder. De kleinste karpertjes werden in een

aquarium van 80 x 40 x 40cm, die in de woonkamer bovenop een kast stond, ondergebracht. Het water werd aanvankelijk gefilterd door middel van een door luchtcirculatie aangedreven filtertje. Alras bleek dit systeem onvoldoende capaciteit te hebben

om het water goed te filteren. Er werd dan een kleine Eheim potfilter aangekocht. Zelfs deze filter had het nogal moeilijk. Iedere week moest ik de filter reinigen anders dreigde deze dicht te slibben.

Doordat het aquarium in de woonkamer stond, kreeg ik ruimschoots de tijd om de karpers te observeren. Ik vond het heel plezierig om de karpertjes zo bezig te zien in de bodem. En dat het echte gravers zijn, werd daar duidelijk bewezen. Soms werd het grind op bepaalde plaatsen volledig weggehaald en kwam de glasplaat bloot te liggen. Geen wonder dat de filter steeds dichtslibte. Let wel, ik spreek hier over relatief kleine vissen van 8-15 cm. Dit in gedachte houdend kan je zich wel voorstellen hoe volwassen karpers te werk gaan in een plantenvijver.

In het voorjaar, als de weersomstandigheden het toelieten, werden de vissen terug buiten in de kuip gezet. Deze werkwijze heb ik zes jaar volgehouden.

In 1989 huwde ik en gingen mijn vrouw en ik op een appartement wonen. Daar installeerde ik het aquarium met daarin de kleinste karpers en enkele goudvissen. Mijn moeder en mijn zuster hebben dan nog gedurende enkele jaren de vissen in de ingegraven badkuip verzorgd. Op zekere dag gaven ze me echter te kennen dat ze dit gedoe min of meer beu waren. Ik heb de vissen dan maar terug uitgezet in een natuurlijke vijver. De badkuip werd uitgegraven. Deze had toch al haar beste tijd gehad. Op sommige plaatsen was ze reeds bijna doorgeroest. Met andere woorden: rijp voor het groot huisvuil.

Dat ik niet weggelegd was voor een leven op een flat werd me reeds snel duidelijk. Ik verveelde me behoorlijk daar tussen die vier muren. Ik had behoefte aan een tuin. Na één jaar en vier maanden kwelling was het dan eindelijk zo-

ver. In augustus van het jaar 1990, hebben we onze eigen woning aangekocht. Aan de woning was een tuin van 24,5 m diep op 9,5 m breed verbonden. Verspreid over gans het grasperk stonden negen fruitbomen, met nog eens drie fruitbomen rond het tuinhuis. Verder stond er een beukhaag langs de hele lengte van een houten scheidingswand. Ik was wel blij dat er een tuinhuis stond, zo moest ik er geen aankopen.

Na de rijke peren- en appeloogst in de herfst van 1990, werden alle fruitbomen verwijderd. Hoewel we er heel wat fruit weggaven, hadden we zodanig veel peren dat ze afvielen en lagen te rotten op het gras, wat alleen maar wespen aantrok. Doordat de wortels van de fruitbomen de aarde omhoog duwde lag het gazon erbij als een heuvellandschap. Trouwens, het was meer onkruid dan gras. De beukhaag werd ook volledig verwijderd. Ik begrijp niet waarom de vorige bewoner langs een houten scheidingswand een haag heeft gepland. Zo was er zeker een meter plaats verloren.

In de winter lag de tuin er nogal naakt bij maar ik had genoeg tijd om plannen te smeden wat ik ervan zou maken. Er werden verschillende tekeningen gemaakt. Mijn buurman, toen nog als tekenaar werkzaam bij de waterleiding, is een creatieve persoon en ook hij zette zijn ideeën op papier. Zo ontstond, na wat aanpassen en verbeteren, het grondplan.

Het voorjaar deed zijn intrede. In april werd het gras omgespit en alle wortels van de fruitbomen werden verwijderd. Er werden ook nog van drie bomen de afgezaagde wortels uitgegraven, waarvan er één behoorlijk dik was. Volgens mijn buurman hadden daar pruimenbomen gestaan. Een kist met geld ben ik niet tegengekomen, spijtig.

Toen het terrein er weer plat bijlag werd er een tuinman aangesproken om het gras te komen zaaien. Deze heeft nog eerst de aarde gefreesd, dan het gras gezaaid en de bodem plat gerold. Na enkele weken zag dit er al veel beter uit. Ik had ook plantenborders uitgetekend en deze werden met eenjarige zomerbloemen aangeplant wat voor een mooi zicht zorgde in de zomer.

In die vakantie ('91) heb ik met kasseistenen die afkomstig waren van straat-

tuitbraak de borders opgebouwd. Er werd een laag in de grond geplaatst en daar bovenop een tweede gemetseld. Dit zorgde voor een goedkope, duurzame en mooie afwerking. Ik heb toen ook al rond mijn tuinhuis muurtjes gemetst die later de aarde, afkomstig van de geplande vijver, zouden tegenhouden.

Volgende maand het vervolg.
Rik Valcke

Wist u dat

Wist u dat... de totale oppervlakte over de hele wereld wordt geschat op 284.300 vierkante kilometer of ongeveer zevenmaal België.

Wist u dat... een koraalrif groeit amper tien cm per jaar.

Wist u dat... het grootste koraalrif ter wereld is het Barrièrerif in Australië. De koralen zijn er twee miljoen jaar oud, sommige zijn nog ouder.

Wist u dat... koraalriffen zijn voor de zee wat het regenwoud voor de aarde is. Ongeveer één vierde van alle oceaandieren leven op het koraalrif. Koralen zitten vol proteïnen en zijn voor miljoenen levende wezens een belangrijke voedselbron.

Wist u dat... Sea Life in Blankenberge heeft voor het nieuwe seizoen een kunstmatig koraalrif gebouwd dat een onderdeel is van een groot aquarium waarin ontelbare kleinere vissen leven. Wellicht een goeie reden om er dit jaar eens naar toe te gaan met de zeeaquarianen. (bron "Het Nieuwsblad")

Wist u dat... in 2001 er wereldwijd zo'n 250 miljard sms-berichtjes verstuurd werden. Tijdens de voorbije oudejaarsnacht werden in België naar schatting zo'n 13 miljoen sms'kes verstuurd. Dat is ongeveer twee berichten per klant.

VRAAG & ...ANTWOORD GRAAG

Het is de bedoeling van dit (nieuw) rubriekje aan de lezers zee-aquarianen van ons clubblad de mogelijkheid te bieden vragen te stellen. Ook kunnen langs deze weg moeilijkheden voorgelegd worden aan de lezers die zich geroepen voelen erop te antwoorden.

Dat hangt uiteraard van enkele "wijzen" af, hierop een bondig antwoord te geven, dat dan in een volgende editie kan verschijnen. Op die manier geniet iedereen er van.

Om de zaak zo aantrekkelijk mogelijk te maken, (en minst belastend voor de redactie), stel ik voor dat iedereen die dit wil, zijn "antwoord" mag formuleren op de gestelde vragen. Uiteraard kan de redactie niet alle antwoorden tegelijk publiceren. Daar zou ze een selectie kunnen in maken, en bvb. het meest accurate antwoord eerst publiceren.

Indien er over een bepaald thema zeer veel respons zou bestaan, zou dit kunnen dienen om eens een avond hierover te beleggen... Het is maar een voorstel... en het kan onze hobby nog interessanter maken!

Getekend: Hendrik De Muynck

Hendrik gaat meteen van start en werpt een eerste stok in het kippenhok!!

Vraag: Persoonlijk ververs ik op vrij (on)regelmatige tijdstippen (om de twee maand) een deel van mijn bodemsubstraat (fijn koraalzand, diameter drie mm, dikte twee cm). Dit vervang ik door reeds vroeger gebruikt koraalzand. Meestal ververs ik maximaal vijf kg ineens (op een totaal van ongeveer 25 kg bodemsubstraat). Het vuile koraalzand was ik verschillende keren schoon met gewoon leidingwater.

Uiteraard zijn alle bacteriën die op de korrels aanwezig waren op die manier dood. Maar eens terug in de bak gebracht, wordt dit koraalzand toch vlug geherkoloniseerd door bacteriën en zo is er niets mis met deze methode, denk ik. Of toch niet? ...Doe eens een schepje gewassen koraalzand in een glas zeewater. Laat dit 24 uur staan en

meet dan eens nitrietwaarden ...je zal je ogen niet geloven (in 't rood!)

Is het fijne aragonietzand, dat momenteel in sommige aquariumzaken wordt aangeboden en trouwens niet goedkoop is, zoveel beter dan gewoon (fijn) koraalzand? Waarin zit het verschil?

Is het toevoegen van een verzadigde "kalkwasser"oplossing + een calciumreactor niet voldoende, m.a.w. zal een "aragoniet"bodem i.p.v. een "gewone" koraalzandbodem de pH en/of de kH nog belangrijk beïnvloeden?

Er zijn dan nog verschillende soorten bodemsubstraat ... met bacteriën en zonder bacteriën ...

n.b.: kunnen die "natuurlijke" bacteriën weken tot maanden overleven in die plasticzakken?

Over het kooldioxide/karbonaatsysteem (buffersysteem), schrijft Adey in "Dynamic Aquaria" (p.197):

"...in omstandigheden met hoge calcificatievereisten is het gebruik van aragonietzand, zijnde de minst stabiele vorm van calciumcarbonaat, van onschatbare waarde. De brokstukken van sommige kalkalgen (bvb. *Halimeda*) of gemalen koraalskeletten kan het aragoniet leveren (als er geen organisch materiaal meer aanhangt).

Ooliet of bijna zuiver aragonietzand van de Bahama's is op de markt in de U.S.A. in bulk verkrijgbaar."

Moeten we elke keer "nieuw" koraalzand gebruiken? ...Welke bewerkingen heeft het ondergaan om zo verschillend te zijn van het "gewoon" koraalzand? Beiden komen toch uit zee! Speelt de korrelgrootte soms een cruciale rol?

Wie geeft me hierop een klaar antwoord?

Hendrik De Muynck

Nota van de redactie: Alle antwoorden worden gepubliceerd in de volgorde van binnenkomen op de redactie.

Martin Byttebier, Kleine Brandstraat 12, 8540 Deerlijk

e-mail: redactie@aquatropica.be.

Via tam-tam kan ook nog, maar dan liefst na 20u aub.

DAGBOEK VAN EEN TOEKOMSTIG TERRARIUMLIEFHEBBER OF AQUARIAAN?

Maandag 22:

Ben mijn Sinterklaas gaan ophalen bij grootmoeder. Alleen knikers gekregen. Stom speelgoed. Had nochtans een aquarium gevraagd. Heb de knikers op de keldertrap gelegd. Grootvader naar beneden getuimeld. Ernstige verwikkelingen vastgesteld. Er waren geen knikers kapot.

Troef gekregen, mijn besluit van de dag : Met knikers spelen mag niet. Een aquarium zou minder gevaarlijk zijn.

Dinsdag 23:

Hele toffe dag, heb nichtje Suzy gezien op begrafenis grootvader. Hele dag doktertje gespeeld. Heel plesant. Mama kwaad, papa kwaad, tante Angele kwaad, Suzy niet. Doktertje spelen mag niet.

Mijn besluit van de dag : Zo vroeg een stiel of een hoby aanleren is verboden.

Woensdag 24:

Hier en daar in huis chocoladekoreltjes gelegd. Papa is muizenvalen gaan kopen. Heb korels opgegeten. Mama viel flauw. Kreeg een flinke rameling .

Mijn besluit van de dag : Chocoladekorels eten is niet alleen slecht voor mijn tandjes.

Donderdag 25:

Heb geruild met Alled Bathazbous. 20 knikers voor één hele mooie wite muis. In een doosje gedaan en schoon verpakt. Zou graag terrariumliefhebber worden. Kadeautje

voor mama gemaakt. Mama eerst heel blij, daarnaflauw gevallen. Papa weer heel kwaat. Heb weer troef gekregen.

Mijn besluit van die dag: Ook een terrarium mag ik wel vergeten.

Vrijdag 26:

Papa sloot mij op in kelder. Is plesant.. Er stond daar nog een aquarium. Heb van patatenvoorraad frietjes gesneden om mama te helpen Zwaart werk, zeker 10 kilo pataten afgewerkt in dat aquarium.

Mijn besluit van de dag: Mama helpen is ook al verboden.

Zaterdag 27:

Papa sloot mij op op zolder, ook heel plesant. Via een stevig onderstel van een oud aquarium had ik wel meer zicht. Heb papa geholpen en dakgoot proper gemaakt. Stond veel volk op straat. Pompierz zijn me van dak komen halen. Papa kwaat. Nu echt klof gekregen.

Mijn besluit: Papa helpen is verboden.

Zondag 28:

Papa sloot mij op in het tuinhuisje. Had kou en heb vuurtje gestookt. Pompierz zijn weer gekomen. Toffe mensen, spuiten alles nat. Weer klof gekregen.

Besluit van de dag. Met vuur spelen is verboden.

Maandag 29:

Wou pompierz nog eens terugzien. Heb ze gewoon gebeld en ze zijn heel snel afgekomen. Mama kwaad en pompierz ook. Heb weer klof gekregen.

Mijn besluit: pompierz graag zien is ook al verboden.

Dinsdag 30:

Op bezoek bij grootmoeder die nu weduwe is. Toen mij zag kreeg ze het erg kwaad. Mama sloot mij op in de keuken om erger te voorkomen. Er staat bij grootmoeder een mooie grote bokaal goudvissen. Stoelen van grootmoeder veel te hoog. Heb ze korter gemaakt met de zaag van grootvader om beter te kunnen opserveren. Dat had hij mij vorig jaar nog geleerd. Nu zijn de stoelen juist goet op hoogte en kon de goudvissen even betasten. Ze happen naar lucht... Wellicht lastig zwemen in ronde bokaal. Geen klop gekregen.

Woensdag 31:

Met papa naar kliniek gegaan. Grootmoeder en mama gaan bezoeken. Er is ietskapot aan hun zenuwen. Waarschijnlijk familieziekte.

Mijn besluit van de maand :

Wacht maar tot ik "groot en sterk ben". Ik zal met muizen en slangen werken en terrariumliefhebber worden. Ik zal ook grote aquaria's bouwen voor grote vissen, geen goudvissen die happen naar lucht wel Pieranha's die echt kunnen bijten want het zal nodig zijn in die "grote mensenwereld"...

Uit de kindermund van een 10 jarige
en bewerkt door Donald

DE ONDERWATERWERELD IN DE GOLF VAN AKABA

verslag vergadering zeewater van 22 februari
Hendrik de Muynck

Op vrijdag 22 februari kregen we een unieke diareportage te zien over de duikervaringen van echte liefhebbers: Freddy en Brigitte van Goethem zijn doorwinterde zeewateraquarianen: de commentaar die we bij iedere dia kregen was zeer instructief. Vandaar mijn poging u dit zo volledig mogelijk weer te geven.

Duiksité : Golf van Akaba, in het zuiden van Jordanië, waar een afgedankt schip met een lengte van 80 meter tot op 30 meter diepte tot zinken werd gebracht, speciaal om de duikers te plezieren !

We doken (in de reportage) progressief tot 30 meter en stegen dan weer geleidelijk tot aan de oppervlakte. Achtereenvolgens zagen we op verschillende diepteniveaus volgende dieren :

Aan de oppervlakte : een tapijt van zee-egels (= algeneters) op de kiezelbodem ; grondels ; zeebarbelen die sterk van kleur kunnen veranderen volgens hun gemoedstoestand, en die zeer gevoelige en inklapbare baarddraden bezitten om er het zand mee om te woelen

Op 8 meter: grasvelden waarin zeepaardjes. Een zeldzame vondst voor duikers; de mannetjes zijn buidelbroeders; het zijn slechte zwemmers en zuigen het voorbijkomende voedsel binnen door de negatieve druk in hun muil; de mangrovekwal (*Cassiopea*) bezit zoöxanthellen!

Op 12 meter: hier begint het echte rif. Een zee-egel (waarschijnlijk *Asthenosoma varium*), waarvan de stekels met gifklieren bezet zijn, die de hand van een duiker kunnen verlammen gedurende een klein uur. Ze komen frequent voor in de Rode Zee, bewegen zich bijzonder snel en verorberen alles wat ze op hun weg tegenkomen, ook ongewervelde. Slechts in specialaquarium te houden.

Verder zagen we rifbaarsjes in *Acropora*'s, markiezinnetje en Anthiassen. Deze worden allen als vrouwtje geboren en ondergaan later eventueel een geslachtsverandering. Eén mannetje leeft in een harem van een tiental vrouwtjes; ze zitten dikwijls verborgen tussen *Hydrozoa*.

Op 17 meter: anemoonvissen (*Amphiprion bicinctus*) tussen een tepelane-moon. Bij afsterven van het mannetje, neemt het grootste jong de rol van de vader over. Anemoonvissen zouden zelfs duikers efkes durven aanvallen.

Papegaaivissen (*Scarus*), waarbij de bek is omgevormd tot een beenderige snavel: leven vooral van (kalk)algen en zijn de hoofdproducenten van het zeer fijne koraalzand. Zijn goed houdbaar in een (speciaal)aquarium, mits bijvoeren met sla en spinazie. Het zijn dagactieve dieren die 40 à 50 cm groot worden. Ze vormen slijmohulsels, die afgescheiden worden door klieren gelegen achter hun kieuwdeksel.

Tafelkoraal met een doormeter van 2,5 meter!, waarin gele koraalgrondels (*Gobiodon citrinus*) welke zeer goed houdbare, rustige visjes zijn. Het zijn trage eters zodat je moet oppassen voor voedselconcurrentie.

Op 30 meter: Het schip lag op zijn zijkant, bezet met massa's blaasjeskoralen van wel 80 cm diameter; *Acropora*'s ; *Stylopora pistillata*, tot 25 cm hoog. *Ctenochoetus striatus* (algeneter) is soms giftig! en wordt tot 35 jaar oud en 20 cm groot.

Pomacentrus imperator (keizersvis) is zeer schuchter, ook in de natuur. Leeft van sponzen en algen. Het zijn trage eters. Agressief t.o.v. andere keizersvissen *Dendronephthia* : tot één meter lang! Men zag op de uitstekende onderwateropname duidelijk de kalknaalden. Er zijn wel 50 soorten *Dendronephthia*'s...moeilijk te onderscheiden, zelfs voor specialisten.

Rode sponzen : sommigen zijn vrij giftig en worden bezocht door naaktslakken, die op hun beurt het gif in hun lichaam opslaan ter verdediging tegen predatoren. Deze naaktslakken nooit ofte nimmer aanschaffen. Ze gaan een gewisse dood door verhongering tegemoet in uw bak.

Pygoplites diacanthus (pauwoogkeizersvis): moeilijke klanten. Ze kunnen vrij agressief zijn t.o.v. medebewoners

Op 18 meter: kokerwormen. Hun krans is multifunctioneel en op de tentakelpunten bevinden zich lichtgevoelige cellen, die zich bij de minste wijziging van het milieu intrekken. Ze verdragen géén directe stroming.

Koraalvlinders: *Chaetodon trifasciatus*. Niet geschikt voor het aquarium (echte voedselspecialist!), dus niet aanschaffen

Heniochus acuminatus (gewone wimpelvis): goed te houden (zelfs in schoolverband), echter niet samen met trekkers- of kogelvissen. Leeft van kokerwormen. Bijvoeren met sla of spinazie.

Soldatenvis (*Myripristes vittata*): nachtactief.

Koraalduivel: aan te passen in lagere dierenbak; verkiest duistere hoeken.

Op 15 meter: Murenen: voeden zich met kreeftachtigen en inktvissen. Opmerkelijk is dat dikwijls kappersgarnalen in de buurt van murenen vertoeven, waar ze als poetsers dienst doen.

Egelvis (*Diodon hystrix*): van hun gedroogde huid maakte men oorlogshelmen in de Middeleeuwen. Kan in aquaria gehouden worden, maar wordt 50 cm groot (leeft van ongewervelden en garnalen); als ze zich opblazen (door stress), kan dat hun dood betekenen.

Poetsvissen (*Labroides dimidiatus*): worden ook allen als vrouwtje geboren. Geslachtsonderscheid vrij moeilijk. Bij voorkeur slechts één exemplaar in uw aquarium houden.

Periclimenes lauricarpus: leeft in symbiose met anemoon; hun pantser is immuun voor het tentakelgif; vóór de vervelling kruipen ze uit de anemone weg (omdat ze dan vrij gevoelig zijn aan dit gif). Ze zijn goed houdbaar in een gezelschapsaquarium.

...Ondertussen stijgen we terug (want onze zuurstofvoorraad in de fles is tot de helft verminderd) en we ontdekken:

op 10 meter: *Xenia umbellata* (pulse coral): ze pompen 30 x per minuut, bij voldoende belichting.

Sarcophyton: komt zeer veelvuldig voor in de Rode zee; leeft van licht en plankton.

Tridacna (waarvan de schelpen overgroeid waren met *Xenia*); *Zebrasoma xanthurus*: algeneter; Fluitvissen (*Fistularia*): worden tot 1,5 meter lang! leven van kreeftachtigen en komen voor tot 130 meter diepte. Ze kunnen plots een geweldige kleurverandering ondergaan.

Kogelvissen: niet met lagere dieren te combineren. Anders goed houdbaar. Pompen zich soms ook op.

Koffervissen (*Ostracion*) : jonge dieren vertoeven veelal in grasvelden . Geen goede zwemmers. Kunnen in een lagere dierenbak soms een zeer sterk gif afscheiden (*Ostracitoxin*), wanneer ze schrikken of gewond zijn. Dit kan leiden tot de dood van alle aquariumbewoners!

Deze prachtige diareportage was voor alle aanwezigen opnieuw een stimulans om onze hobby met nog méér enthousiasme te beoefenen. De onderwaterwereld is nog boeiender en fascinerender dan we ons kunnen voorstellen.

We danken dan ook Freddy en Brigitte voor hun uitstekend werk... en kijken al uit naar een volgende duik! ...Tot volgende keer.

Verslaggever van dienst:
Hendrik De Muync

Enkele wijsheden van Confucius!

- ✓ Wat? Vierdagenweek? Weer een dag minder om van het weekend te recupereren!
- ✓ Je mag niet te hard oordelen over mijn secretaressen. Ze zijn lief en begripvol als ik van een zware dag thuis op kantoor kom.
- ✓ Elke getrouwde man weet waarom ze orkanen, vrouwnamen geven.
- ✓ Voor je een kunstwerk begint, maakt eerst een klad, daarom heeft God ook eerst de man geschapen en daarna de vrouw!!!
- ✓ Kinderen op de achterbank veroorzaken ongelukken...
Ongelukken op de achterbank veroorzaken kinderen.
- ✓ Alle paddestoelen zijn eetbaar. Weliswaar zijn er soorten die je maar één keer kunt eten.
- ✓ De ideale man rookt niet, drinkt niet, flirt niet, gaat vroeg slapen, kortom... hij bestaat niet.

AQUATROPICA GAAT OP STAP

01 juni 2002

Parc Paradisio

De clubreis is in de loop der jaren stilaan uitgegroeid tot een evenement waar veel mensen naar uitkijken. Niettegenstaande de malaise die er sedert een paar jaar heerst in het verenigingsleven kan onze club niet echt klagen. Natuurlijk is er een achteruitgang te bespeuren in het aantal mensen die mee op stap gaan, maar al bij al valt het wel mee. Iedereen die eens een Aquatropica-uitstap heeft meegemaakt zal het wel volmondig met me eens zijn, de jaarlijkse clubreis is een ware belevenis waarbij de weergoden ons telkenmale zeer gunstig gezind waren. De tel ben ik onderhand wel kwijt, maar op zijn minst heb ik al een tiental reizen meegemaakt. Tijdens al deze trips hebben we nog nooit af te rekenen gehad met slecht weer.

Het bestuur weet jaar na jaar interessante uitstapjes uit hun hoed te toveren. Denk maar aan de uitstap naar de Artis met bezoek achter de coulissen van het aquariumgebouw of aan de trip naar Nauticaa (Boulogne-sur-Mer) met aansluitend een rondreis doorheen Frans-Vlaanderen of frisser in het geheugen de trip naar Burgers Zoo.

Voor dit jaar hebben ze het iets dichterbij huis gezocht, nl. Parc Paradisio. Het park situeert zich in provincie Henegouwen en meer bepaald in Cambron-Casteau langsheen de Rijksweg R36 Bergen-Ath. Dit is zowat op een uurtje rijden van Kortrijk.

Het "Paradijs in Vogelland" werd eind 1994 opgericht op het eeuwenoude domein van de vroegere cisterciënzerabij van Cambron. Van de eens zo schitterende gebouwen blijven enkel nog enkele monumentale 18de eeuwse gebouwen en ruïnes over, die in 1982 wettelijk beschermd werden. Eén van de overblijfsels is het mooie poortgebouw op het einde van een door machtige linden omzoomde dreef. Dit poortgebouw stamt reeds uit de beginperiode van de abdiij,

maar werd op 1 juli 1690 volledig verwoest door het leger van Lodewijk XIV. Dertig jaar later werd de poort terug opgebouwd en het is dit gebouw dat heden ten dage nog steeds dienst doet als ingang naar het park. Aan weerszijden van de poort strekt zich een muur uit met een totale lengte van 2,7 km. Naar het schijnt is deze muur de enige complete middeleeuwse kloostermuur die nog overblijft in België.

Een ander indrukwekkend gebouw is de abdijtoren. De toren is het enige gedeelte van de kerk die de tand des tijds min of meer heeft weten te weerstaan. De ruïnes vormen een uitstekend decor voor de roofvogelshow. Tijdens het hoogseizoen kan men hier tweemaal daags (11 u 30 en 14 u 30) valken, arenen, buizerds, gieren en uilen hun ding zien doen. Geloof me vrij, hun optreden is werkelijk de moeite.

Het begint allemaal met een witte kerkuil die plots vanaf de abdijtoren in een sierlijke vlucht naar beneden komt gevlogen. De valkenier maakt het nog indrukwekkender, althans voor de kinderen, door nu en dan de uil op het hoofd van een toekijkend kind te zetten. Voorwaar een ware belevenis voor het jonge volk. Nadat de kerkuil zijn nummertje heeft opgevoerd is het tijd aan een troep buizerds om de mensen te vermaken. Deze vogels vliegen bijwijlen zo rakelings over de hoofden van de toeschouwers dat deze intuïtief hun hoofd intrekken. Verder kan men ook de elegante vlucht van de grootste uil van Europa (mij niet verkeerd begrijpen hé) de oehoe (*Bubo bubo*) bewonderen. De valk die met een duizelingwekkende vaart zijn nummer opvoert vormt het sluitstuk van de show.

Een ander hoogtepunt is ongetwijfeld de reuzenvolière waarin men vrij kan rondlopen. Met haar afmetingen van 100 x 30 (3.000 m²) is zij de grootste volièrre in Europa. In deze reuzenkooi leven allerhande vogels vreedzaam naast elkaar. De meest opvallende bewoner is zonder twijfel de rode ibis (*Eudocimus ruber*). Zijn verenpak is zo helder rood gekleurd dat je hem zeker niet kan missen. In de vele kleine vijvertjes en waterlopen, die je in de reuzenkast kan terugvinden, kan men vele soorten eenden, zoals de witwangfluiteend (*De-*

Bubo bubo

drocygna viduata), de hottentottaling (*Anas hottentota*) en de rosse stekelstaarteed (*Oxyura jamaicensis*) aantreffen.

Een beetje verder komt men in de woestijn/tropische anex orchideeën serre terecht. In deze serre werd getracht de diverse ecosystemen na te bootsen. Naast de weelderige plantengroei kan men daar ook veel bontgekleurde vogels zien. De koningsglansspreeuw (*Cosmopsarus regius*) is daar een prachtig voorbeeld van. De serre herbergt een aantal duivensoorten, waaronder de grootste duif ter wereld, de Victoria kroonduif (*Goura victoria*). Deze duif kan zo'n 80 cm groot worden met een gewicht van 2 kg. In het land van oorsprong, Nieuw-Guinea is deze duif met uitsterven bedreigd en hij maakt deel uit van het EEP-programma (European Endangered species Programma). Ook hier waren er talrijke watertjes bevolkt met watervogels van diverse pluimage, zoals bv. de Afrikaanse dwerggans (*Nettapus auritus*), in het decor verwerkt. Als men goed toekijkt zal men hier en daar een roodwangschildpad (*Trachemys scripta elegans*) haar kop boven water steken.

In de woestijnserra leven vogels en landschildpadden vreedzaam naast elkaar.

Bij de vogelpopulatie kan men o.a. de renkoekoek (*Geococcyx californianus*), je weet wel de beroemde tekenfilmvogel "roadrunner" met zijn gekend "bip bip" geluid, aantreffen. In werkelijkheid haalt de renkoekoek niet de fabuleuze snelheid die de tekenfilm hem toedicht, maar een meer bescheidener loopsnelheid van zo'n 35 km/u, wat toch verbazend snel is mijn

gedacht. Ter vergelijking, een doortrainde korte afstandsloper zoals een Carl Lewis heeft ooit eens een gemiddelde snelheid van 43 km/u gehaald. De gewone mens zou, zelfs met de fiets, het nakijken hebben. De landschildpadden worden vertegenwoordigd door de sporenschildpad (*Geochelone sulcata*).

Mijn inziens de mooiste serre is Oasis. In deze feeëriek leefwereld van 7.000 m² kan men watervallen, eilandjes, exotische planten en dito vogels, aapjes, stokstaartjes en andere dieren tegenkomen. Naast een paar dwergkaaimannen (*Paleosuchus palpebrosus*) kan men zich ook vergapen aan de aldabra-reuzenschildpad (*Geochelone gigantea*). De exemplaren die in Paradisio vertoeven zijn tussen de 40 en 60 jaar oud. De zwaartste weegt momenteel ongeveer 80 kg.

Midden de planten vindt men daar ook een zelfbedieningsrestaurant, die mijns inziens schotels aanbiedt van een voortreffelijke kwaliteit.

Het park is nog steeds in opbouw. Toen ik vorig jaar Paradisio bezocht waren er juist enkele eilanden opgericht. Op het Madidi eiland leven vossestaartaapjes, klauwaapjes en doodshoofdaapjes vredig, maar vooral vrij naast elkaar. Toen ik het eiland bezocht had ik het onnoemelijk geluk dat juist een medewerker de doodshoofdaapjes van eten voorzag. Hij deed dit door meelwormen op het hoofd of schouders te leggen van voorbijgangers. Voor de kleine gasten is dit natuurlijk een unieke belevenis. Op het andere nieuw eiland, Nosy Komba lopen verschillende soorten maki's in volle vrijheid rond.

Ook voor dit jaar zijn er talrijke nieuwigheden gepland. Op het moment van dit schrijven beschikte ik niet over de laatste gegevens, schiet dus niet op mij als sommige zaken niet kloppen. Ik denk evenwel dat het park nu ook een aquariumgebouw, genre aquariumgebouw Burgers Zoo, bezit. Maar nogmaals als dit niet zo blijkt.....

In ieder geval het park is niet alleen interessant voor vogelliefhebbers. Plantenliefhebbers, met inbegrip van vijverliefhebbers zullen hier zeer zeker ook aan hun trekken komen. In de verschillende serres en langsheen de wandelpaden-naargelang de route die men kiest respectievelijk 1,5, 2,5 km en 3,5 km lang vindt men planten allerhande. Mijn bewondering ging evenwel uit naar de talrijke boomsoorten die het park rijk is, ik geloof in totaal zo'n 50 verschillende soorten. De meest tot de verbeelding sprekende boom vond ik de oosterse plataan. Sommigen zouden al meer dan 300 jaar oud zijn, wat te zien is aan de omvang. Een van die platanen heeft reeds een diameter van 6,3 m bereikt.

Bij goed weer -en dat het goed weer zal zijn tijdens ons bezoek daar twijfel ik geen moment aan- is het werkelijk zeer heerlijk toeven in dit domein. Daar het park nogal afgelegen ligt kan men er nog werkelijk genieten van de heerlijke, rustgevende natuurgeluiden.

Mijn gedacht een aanrader voor iedereen.

Om te eindigen nog wat wetenswaardigheden. Het park is 55 ha groot en huisvest zo'n 3.000 vogels verdeelt over 300 soorten. Per jaar verorberen de dieren bijna 100 ton voedsel verdeelt over:

- ➡ 51.000 kg korrels
- ➡ 14.600 kg groenten en fruit
- ➡ 14.500 kg vlees
- ➡ 10.500 kg zaadjes en granen
- ➡ 9.100 kg vis
- ➡ 250 kg meelwormen en diverse insecten.

Paradisio neemt actief deel aan het behoud van diverse met uitroeiing be-

dreigde vogelsoorten. Een van die projecten is het European Endangere Species program (EEP). Vogels die deel uitmaken van dit project kan je herkennen doordat de afkorting EEP aan hun volière is aangebracht.

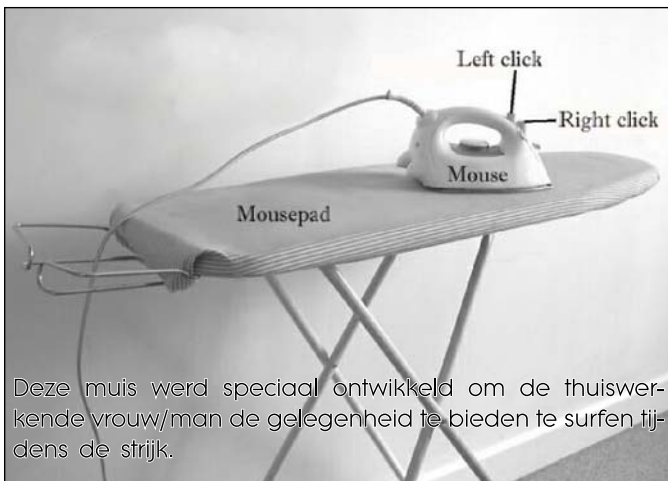
Ter bescherming van de vogels worden huisdieren niet toegelaten in het park. Niettegenstaande het park volledig in het Franstalig landsgedeelte ligt is het meeste personeel bijna perfect tweetalig.

De bus vertrekt op 01 juni om 09:00 uur stipt aan ons clublokaal "De Klokke". Deelnemers worden verzocht op tijd hun opwachting te maken.

De prijs voor deze uitmuntende trip bedraagt voor leden € 20,00. Onder leden wordt verstaan mensen die lidgeld aan Aquatropica betaald hebben. De echtgenote of één familielid van een Aquatropicalid betaald eveneens slechts € 20,00. Niet-leden betalen € 25,00. Voor kinderen dient men eveneens € 25,00 te betalen. Het eventueel prijsverschil zal later op de terugweg verrekend worden.

Je kan inschrijven tot 15 mei ten laatste door de inschrijvingsstrook, welke je kan vinden links van pagina 15, volledig ingevuld terug te sturen naar Jan Algoed, Sen. Claysstraat 5, 8500 Kortrijk.

Let wel: het geld moet vóór 20 mei op rekeningnummer 001-1057147-20, met vermelding "clubreis 2002" gestort zijn. Plaatsen worden slechts gereserveerd na ontvangst van de inschrijvingsstrook en na betaling! De plaatsen op de bus zijn beperkt, wacht dus niet tot op het allerlaatste moment om je in te schrijven.

Bijeenkomst zoetwater:

HUIS-, TUIN- EN KEUKENAQUARISTIEK

Door Free Devos

Vrijdag 26 april

Vele, te koop aangeboden (en meestal te dure) produkten en benodigdheden in de aquariumhandel, kunnen we met een kleine moeite en wat handigheid zelf in elkaar knutselen.

Daarom wordt het een leerrijke, maar vooral een praktisch gerichte avond.

Aan de hand van voorbeelden en eigen ideeën kunnen we in onze vereniging heel wat van elkaar leren en ervaringen uitwisselen.

Daarom wordt het een niet te missen bijeenkomst voor alle zoetwaterfreaks.

Om het tijpje van de sluier te lichten, volgende onderwerpen komen zeker aan bod:

- ✓ Verlijmen en herstellen van aquaria.
- ✓ CO- installaties en CO- bemestingsmethoden.
- ✓ *Artemia* uitbroeden, fruitvliegjes kweken en de voedingswaarde verhogen.

We hopen alvast op een talrijke opkomst om er samen een gezellige avond van te maken.

Waar? In ons clublokaal De Klokke

Wanneer? Vrijdag 26 april om 20.00h

Voor wie? Alle leden van aquatropica zijn uiteraard welkom.

Tekst : Free Devos

Zoetwater coördinator: Plovie Gerrit

Bijeenkomst zeewater:

"HOUDEN VAN STEENKORALEN"

Vrijdag 19 april

Dhr. Hans Nooyen die in Nederland reeds lang zijn strepen verdiende, komt voor de derde maal naar Aquatropica Kortrijk en voor de eerste maal in België met zijn nieuwe voordracht over het houden en vermeerderen van steenkoralen en dit op twee verschillende manieren.

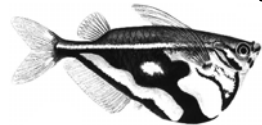
Zijn kwaliteitsvolle dia's van spectaculaire aquaria zullen ons zeker weten te bekoren. Het wordt weer eens zo'n gezellige bijeenkomst met de aquariumvrienden.

U komt toch ook? Nog een goede raad. Breng Uw vrouw mee, dan komt ge zeker niet te laat thuis!

Aquatropicaanse groeten,
Namens de werkgroep zeewater
Eric Algoet.

AGENDA WERKGROEPEN

ZOETWATER

- 26 april:**
Huis-, tuin- en keukenaquaristiek
Free Devos
Voor meer info zie pagina 30
- 21 juni:**
Quiz
- 27 september:**

ZEEWATER

- 19 april:**
Houden van steenkoralen
Hans Nooyen
Voor meer info zie pagina 31
- 31 mei:**
- 5 juli:**

VIJVERS

- 17 mei:**
- 28 juni:**
- 25 oktober:**

De redactie is niet verantwoordelijk voor foutieve vermeldingen